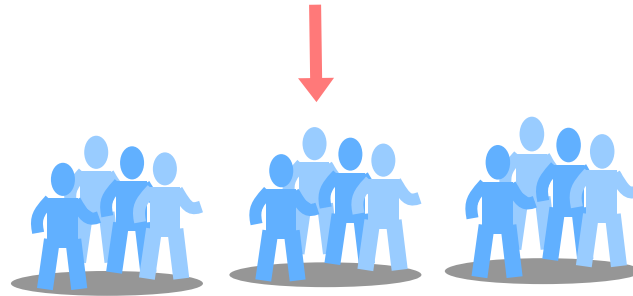

แนวการพัฒนายุทธศาสตร์และมาตรการ สุขศึกษาชุมชนเพื่อมุ่งสู่การสร้างภาวะการปลอดภัย

๑. การเรียนรู้ชุมชน และสร้างสรรค์ชีวิตชุมชน
๒. การพัฒนาทักษะปฏิบัติและมีส่วนร่วม ของปัจเจก ครอบครัว และชุมชน
๓. การสร้างและเพิ่มสัดส่วน บริเวณและสถานที่ปลอดภัย
๔. การพัฒนานโยบายสาธารณะของชุมชน และท้องถิ่น
๕. การพัฒนาแผนและ โครงการ เพื่อดำเนินการและสนับสนุน โดยท้องถิ่น
๖. การพัฒนาสื่อท้องถิ่น วิทยุชุมชน
๗. การพัฒนาสถานที่และสภาพแวดล้อมเพื่อการสื่อสารเรียนรู้
๘. การติดตามประเมินและถอดบทเรียนเสริมพลังอย่างมีส่วนร่วม
๙. การพัฒนาเครือข่ายเรียนรู้และพัฒนาความเข้มแข็งยั่งยืนของชมรม

๑. การเรียนรู้และให้สุขศึกษาชุมชน
๒. การดำเนิน โครงการรณรงค์สร้างภาวะการปลอดบุหรี่

๑. การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรม ทักษะชีวิต ของเด็กและเยาวชน
๒. แหล่งปลอดบุหรี่ในสถานศึกษา หอพัก ที่พัก
๓. แหล่งรณรงค์และที่ปลอดบุหรี่ในแหล่งสาธารณะในชุมชน
๔. พ่อแม่ ครู และคนรอบข้าง เป็นตัวแบบ
๕. กลุ่มเพื่อน ชมรมกิจกรรม

สุขศึกษาชุมชน

- พัฒนาทักษะปัจเจกและชุมชนในการพึ่งตนเอง
และมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมสุขภาพของชุมชน
- พัฒนาศักยภาพชมรมในการดำเนิน โครงการสุขศึกษาชุมชน
- พัฒนาศักยภาพชมรมในการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม
เพื่อดำเนินการสุขศึกษาชุมชน

ผลก่อเกิดเชิงพฤติกรรม

มิติเชิงพฤติกรรม

- ความรู้ความเข้าใจ
- ทักษะ ทักษะ ความตั้งใจ
- การปฏิบัติ

สุขศึกษาชุมชน

การสร้างพลังการมีส่วนร่วม

- ความสามารถพึ่งตนเอง
- ความสามารถเข้าถึงโอกาสและทรัพยากร
- ความสามารถเรียกร้อง ต่อรอง ผลักดัน
- ความสามารถรวมกลุ่มและจัดการ

ผลกระทบและผลสืบเนื่อง

ผลทางสุขภาพ

- สุขภาพปัจเจก
- ออนามัยชุมชน

การพัฒนาคนและชุมชน

- ความสามารถมีความสุข
- องค์กรชมรมและเครือข่ายบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม
- การเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างเข้มแข็งยั่งยืน
- ชุมชนสร้างสุขภาวะ

เป็นเงื่อนไขเบื้องต้นและปัจจัยเชิงกระบวนการที่นำไปสู่เป้าหมายทางสุขภาพอีกต่อหนึ่ง

องค์ประกอบของการสื่อสาร เพื่องานสุขศึกษาชุมชน

S Sender/Source ผู้สื่อสาร / แหล่งข้อมูล

หน่วยงานทางสุขภาพ สาธารณสุข หน่วยงานราชการ
ชุมชน ปัจเจก เอกชน องค์กรท้องถิ่น องค์กรชุมชน
ชมรมสร้างสุขภาพ สื่อบุคคล อสม กลุ่มประชาคม

M Message เนื้อหา วัตถุประสงค์ และกลวิธี ของการสื่อสาร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ การสร้างเสริมทัศนคติ วิถีปฏิบัติและทักษะชีวิต

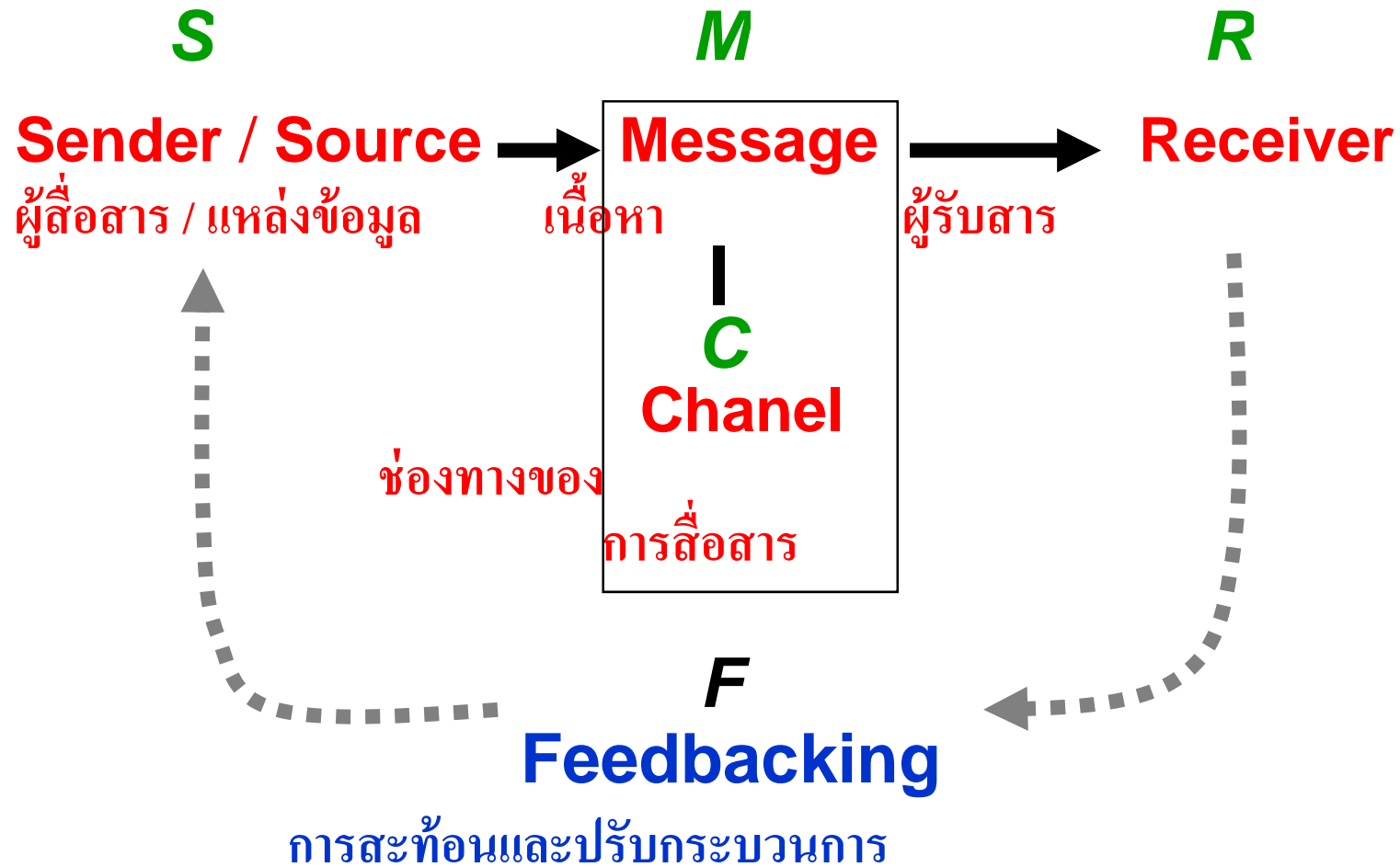
C Chanel ช่องทางของการสื่อสาร

โทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต

R Receiver ผู้รับสาร กลุ่มเสี่ยงทางสุขภาพ คนทั่วไป ผู้นำชุมชน

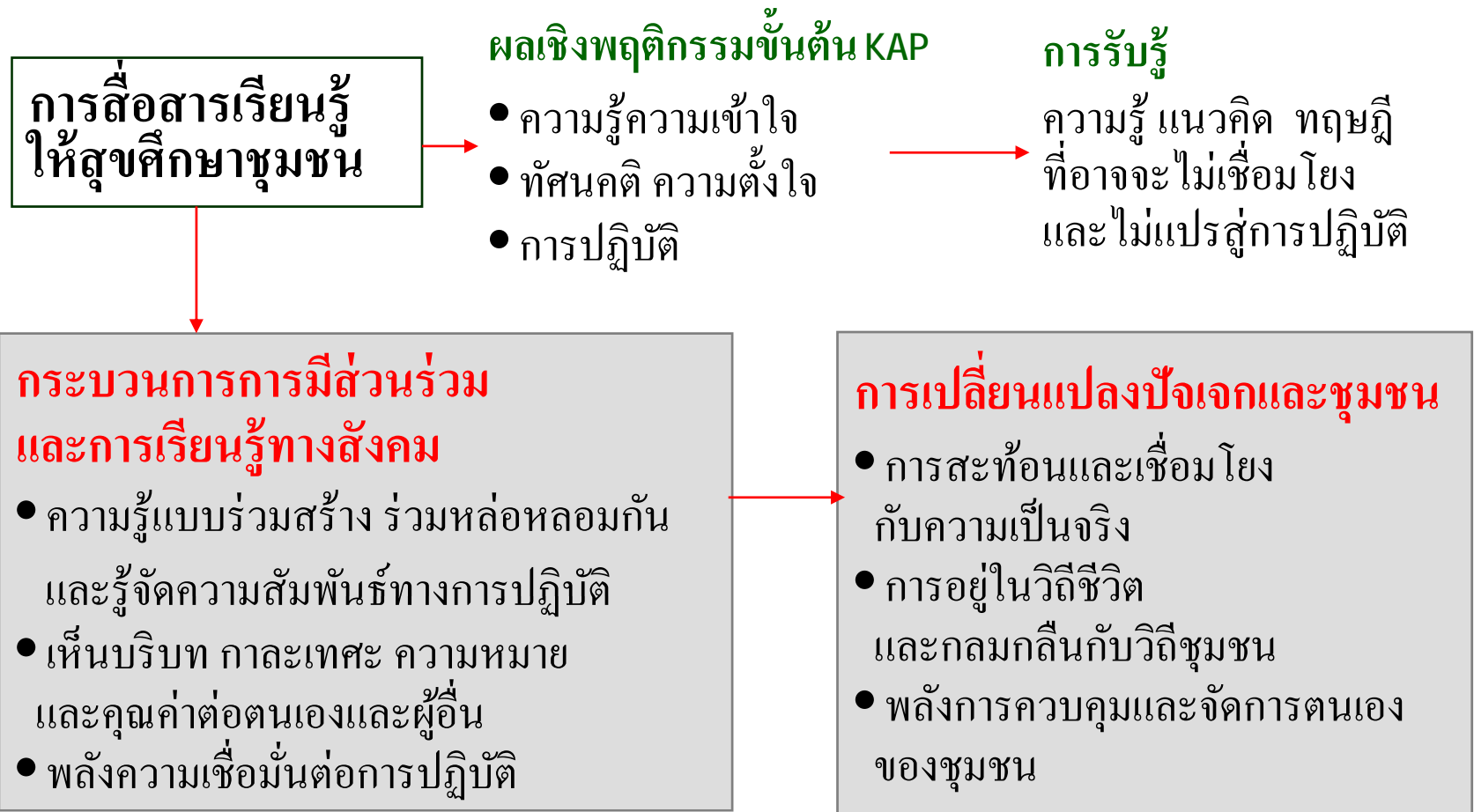
ชมรม กลุ่มเยาวชน กลุ่ม อสม
หน่วยงานละองค์กรที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหาร

แบบจำลองการสื่อสาร เพื่องานสุขศึกษาชุมชน แบบทางเดียวและสองทาง

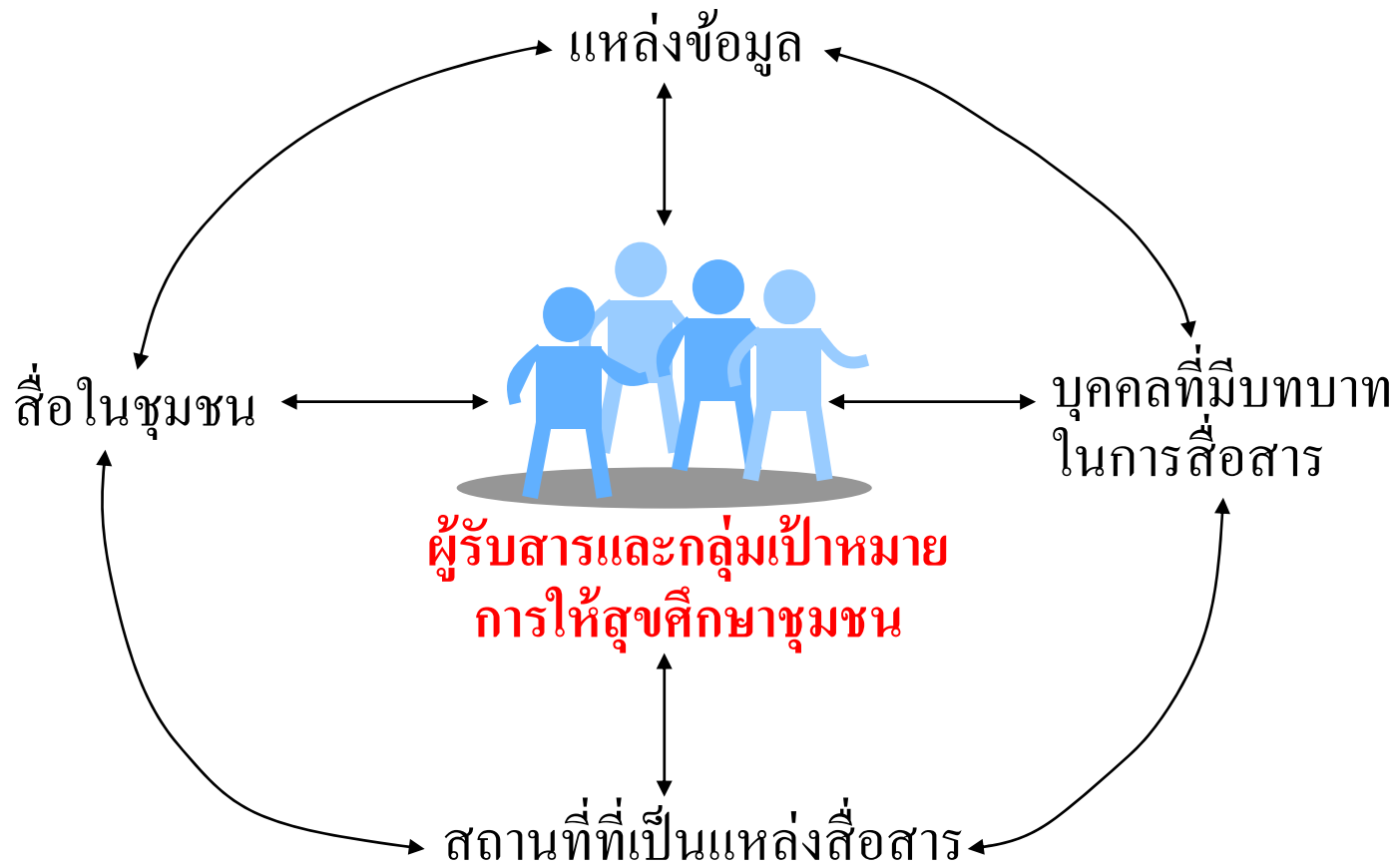

ดัดแปลงจาก Berlo 1960, Roger, E.M., & Kincaid D.L. 1981
ใน D.Lowrence Kincaid จาก <http://www.hcpartnership.org> เมื่อ 1 ธันวาคม 2551

บูรณาการความเป็นชุมชน เรียนรู้และทำงานในวิถีประชาคม

การมีส่วนร่วม เป็นการเสริมความเป็นชุมชนและการเรียนรู้ทางสังคมอย่างเป็นองค์รวม

เป้าหมายและคุณลักษณะโดยธรรมชาติของการสื่อสาร
การรณรงค์สร้างกระแสสังคมในชุมชน
และการสร้างพลังการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง

การสร้างกระแสสังคม

- เคลื่อนไหวความพร้อมเพรียงของสังคมเพื่อเปลี่ยนแปลง
เชิงโครงสร้างและระบบการจัดการส่วนรวมของชุมชน
- มุ่งสร้างวาระร่วมกัน (Agenda setting)
- โฆษณาประชาสัมพันธ์

**แต่จะขาดมิติความเป็นชุมชน เห็นกระแสสังคม กระแสแฟชั่น
แต่พลังปัจเจกจะเลือนหาย**

กลยุทธ์สื่อและการดำเนินโครงการรณรงค์ทางสื่อ เพื่อการสื่อสารและให้สุขศึกษาชุมชน

๑. การแพร่กระจายครอบคลุม (Coverage Strategy)
๒. ความเจาะจงเข้มข้น (Concentration Strategy)
๓. ความหลากหลายทั่วถึง (Combination Strategy)
๔. ความต่อเนื่องเพียงพอ (Continuity Strategy)

การออกแบบสารและกลวิธีการนำเสนอบางประการ

๑. การสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ให้ความรู้ความเข้าใจ (Educative and Knowledge Transfer)
๒. บอกกล่าว ให้สารสนเทศ และให้แหล่งติดต่อ (Informative)
สร้างความรู้ ความคิด และเกิดการตัดสินใจเองจากข้อเท็จจริงที่มี
๓. สิ่งแสดงให้เห็นและสร้างภาพความหวาดกลัว (Fear arousal)
๔. สารคดี นำเสนอสถานการณ์ และปรากฏการณ์ ให้ยั้งเห็นเอง
๕. ตัวแทนและพลังการเล่าเรื่อง ได้แบบอย่างและแรงบันดาลใจ
๖. การจูงใจและโน้มน้าวการปฏิบัติ (Advocative)
๗. การโฆษณาผ่านความน่าเชื่อถือของบุคคล (Star and Authorism)

มติการเรียนรู้และขับเคลื่อนกระบวนการเชิงสังคม ที่ควรบูรณาการอยู่ในการสื่อสารและให้สุขศึกษาชุมชน

๑. การปฏิสัมพันธ์ ผสมผสาน โครงสร้างเชิงอำนาจแนวดิ่ง-แนวนอน
๒. การสื่อสารสองทาง ภายนอก กับชุมชนและท้องถิ่น ผู้สื่อและผู้รับ
๓. การพัฒนาองค์กร กลุ่ม และชมรม เพื่อบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม
๔. การเรียนรู้ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม
๕. การเรียนรู้วิทยาการ เทคโนโลยี และทักษะการเรียนรู้

บูรณาการการสื่อสารและให้สุขศึกษาชุมชน 3 แนวดำเนินการ

๑. **ชมรมและเครือข่ายชุมชนมีส่วนร่วมเผยแพร่กับส่วนกลาง**
สื่อ และการดำเนินการตามมาตรฐานทั่วไปจากส่วนกลาง
๒. **ชมรมและเครือข่ายชุมชน สื่อสารและรณรงค์ทางสื่อ**
สื่อและการดำเนินการ ที่ริเริ่มและดำเนินการตามความจำเป็นของท้องถิ่น
๓. **ชมรมและเครือข่ายชุมชน ปฏิบัติการเชิงสังคมในโครงการสุขศึกษา**
กระบวนการมีส่วนร่วมในปฏิบัติการสื่อและโครงการรณรงค์
เป็นสื่อและเกิดพลังการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ในตัวเอง

การมีส่วนร่วมและการทำงานในวิถีประชาคม

การค้นหาและระบุความจำเป็นเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ

การติดตามประเมิน
และ **ถอดบทเรียนเสริมพลัง**

**ชมรมสร้างสุขภาพ
และเครือข่ายชุมชน**

การพัฒนากลวิธีและการ
วางแผนปฏิบัติการ

ชมรมสร้างสุขภาพและเครือข่ายชุมชน

ความเข้มแข็งและยั่งยืน ในการเรียนรู้ เปลี่ยนแปลง

๑. การเรียนรู้และให้สุขศึกษาชุมชน

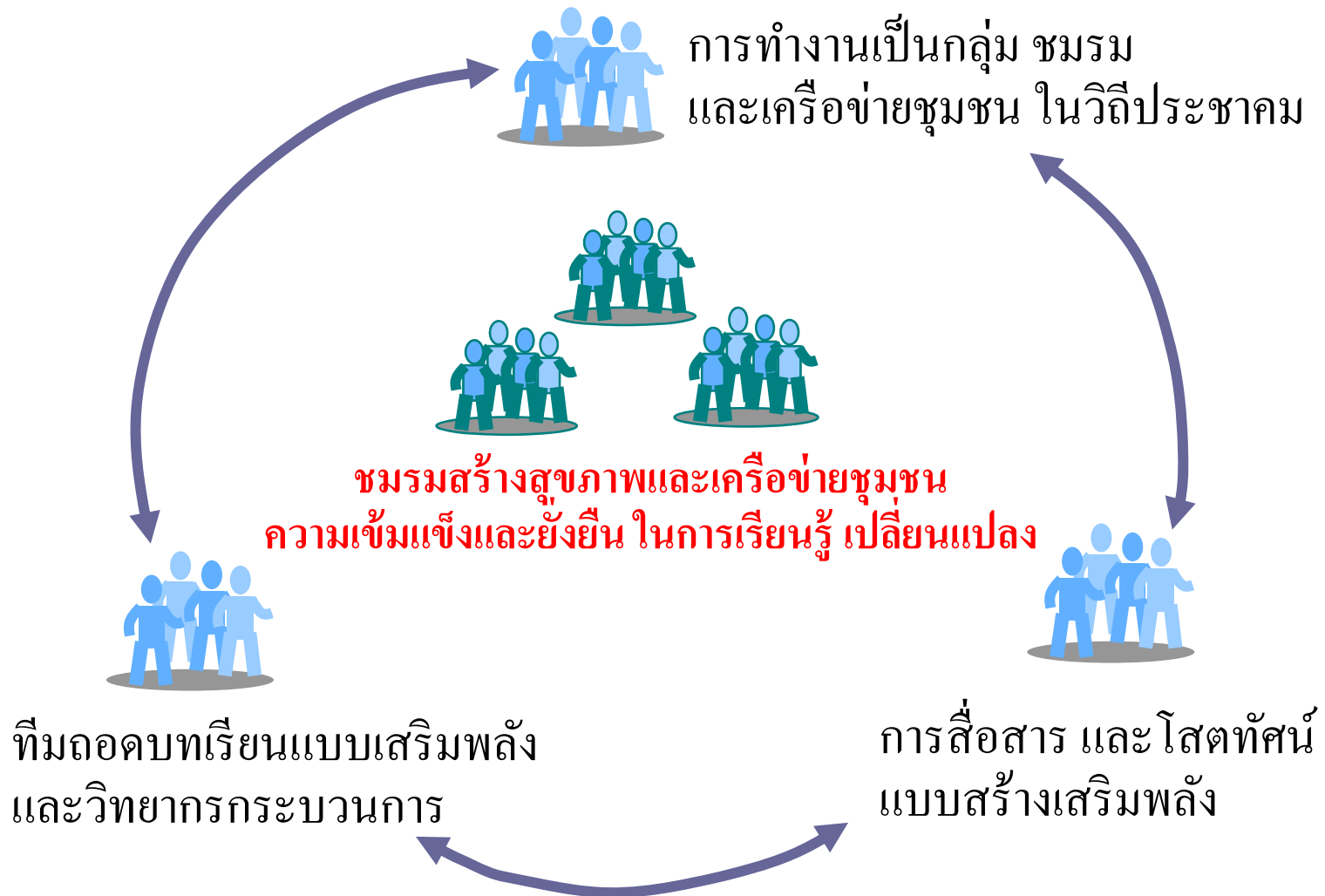
๒. การดำเนินโครงการและปฏิบัติการ

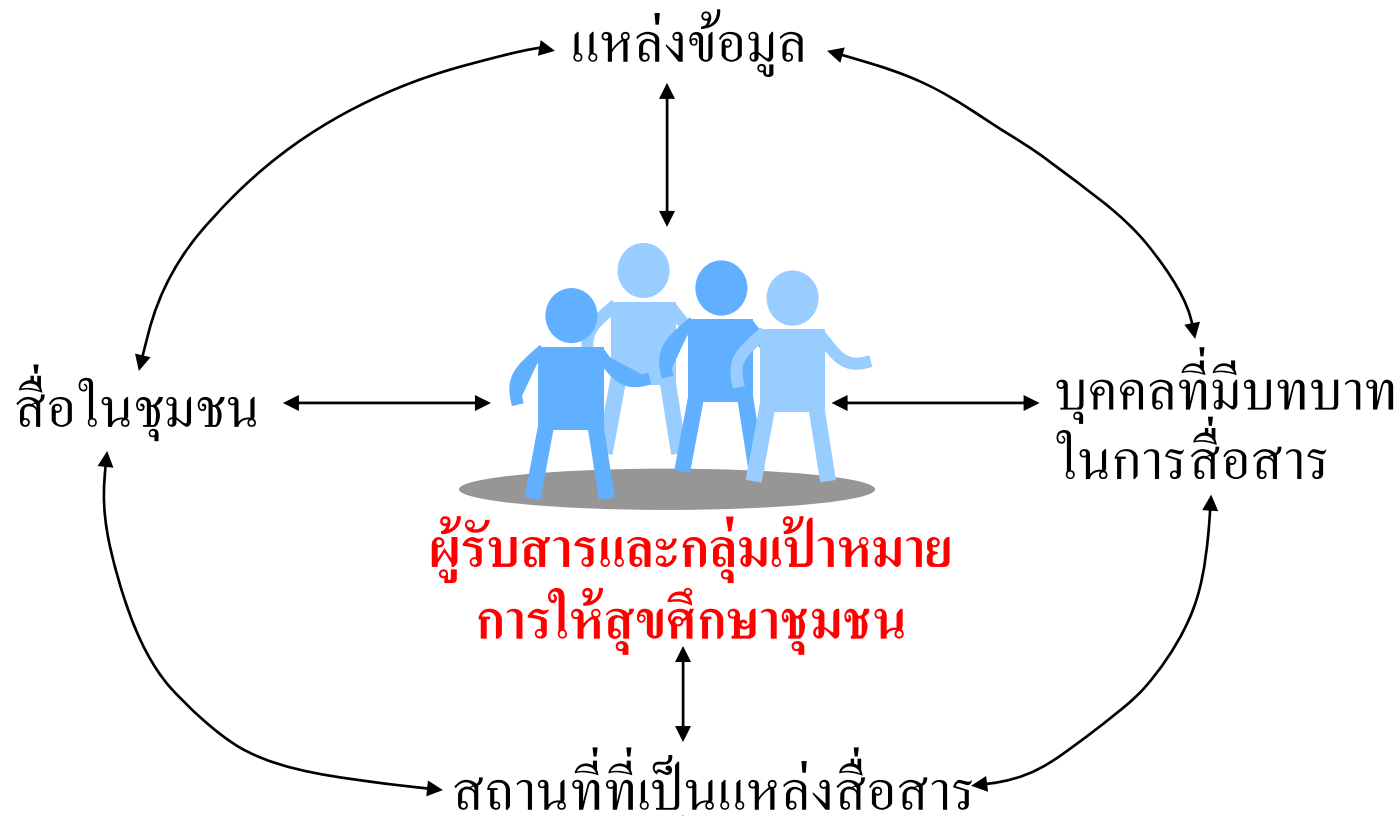
รณรงค์สร้างภาวะการปลอดบุหรี่กลุ่มเยาวชน

ผลกระทบและผลสืบเนื่อง
ต่อการพัฒนาประชากร
และพลเมือง

ผลกระทบและผลสืบเนื่อง
ต่อครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน

การวางแผนและดำเนินโครงการ

- 1) การถอดบทเรียนชมรมและเรียนรู้ชุมชนอย่างมีส่วนร่วม
- 2) การวางแผนอย่างมีส่วนร่วม
- 3) การเตรียมการ มิติการศึกษาเรียนรู้
- 4) การดำเนินการและปฏิบัติการ
- 5) การติดตามประเมินและถอดบทเรียนเสริมพลัง

ดัดแปลงจากกองสุขศึกษา 2551

การดำเนินโครงการและปฏิบัติการ

- 1) การถอดบทเรียนชมรมและวางแผน
- 2) การนำเสนอต่อองค์กรท้องถิ่น
- 3) การจัดกิจกรรมสื่อสารและรณรงค์ตามแผนปฏิบัติการ โครงการ
- 4) การสื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์
- 5) การพัฒนาที่มติดตาม ประเมิน ถอดบทเรียน และวิทยาการกระบวนการ
- 6) การเยี่ยมชมเสริมศักยภาพ
- 7) การถอดบทเรียนและวางแผนยกระดับ
- 8) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดและขยายผล
- 9) การบริหารจัดการ การรายงาน

แผนการดำเนินโครงการและปฏิบัติการ

กิจกรรมและการดำเนินการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีการ	งบประมาณ	การติดตามประเมิน และถอดบทเรียน
1) การถอดบทเรียนชมรมและวางแผน 2) การนำเสนอต่อองค์กรท้องถิ่น 3) การจัดกิจกรรมสื่อสารและรณรงค์ ตามแผนปฏิบัติการโครงการ 4) การสื่อสาร เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ 5) การพัฒนาทีมติดตาม ประเมิน ถอดบทเรียน และวิทยากรกระบวนการ 6) การเยี่ยมชมเสริมศักยภาพ 7) การถอดบทเรียนและวางแผนยกระดับ 8) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดและขยายผล 9) การบริหารจัดการ การรายงาน					